

УДК 78.087.68(44)"Achoriny"(091):008(477:100)-048.67  
DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vas.26.2025.74-83>

## ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ФРАНЦУЗЬКОГО ХОРУ "ACHORINY" В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

**Василь ЧУЧМАН**

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5076-7427>

*Львівський національний університет імені Івана Франка,  
кафедра музикознавства та хорового мистецтва,  
вул. Валова, 18, Львів, Україна, 79008  
e-mail: vasyi.chuchman@lnu.edu.ua*

Проаналізовано творчу діяльність французького хору "Achoriny" під керівництвом диригента Василя Бориса в контексті української культурної дипломатії. Особливість цього хорового колективу полягає в тому, що він складається переважно з французьких співаків, які виконують твори української хорової музики мовою оригіналу. Методологія дослідження передбачає поєднання музикознавчого, історичного, компаративного, емпіричного, системно-аналітичного та культурологічного методів. Зроблено короткий огляд історії становлення хору "Achoriny", проаналізовано його репертуар і концертну діяльність. Особливо зазначено тривалу творчу співпрацю "Achoriny" з українськими хорами в рамках культурного обміну. Наголошено, що така взаємодія є вагомим мотиваційним фактором для іноземців до глибшого зацікавлення українською культурою. Аналіз методики хорової роботи диригента В. Бориса виявив її спрямування на досягнення темброво-динамічної вокальної манери, притаманної українській співочій традиції, а також на практичне засвоєння фонетичних особливостей українського мовлення. Огляд концертного репертуару хору "Achoriny" демонструє помітну жанрово-стильову еволюцію від легких для сприйняття обробок народних пісень до більш складних хорових композицій академічного плану. Визначено та обґрунтовано наявність відносно невеликого сегмента релігійних творів й водночас особливе місце українських колядок і щедрівок у концертному репертуарі хору. Відмічено, що місцезосташування хору "Achoriny" та мультинаціональний склад його учасників сприяє зацікавленню українським хоровим мистецтвом як частиною європейської культури широкого кола іноземців з найбільш віддалених країн світу. Окреслено характер діяльності, а також причини і наслідки змін у виконавському складі хору "Achoriny" після 24 лютого 2022 р. У висновках констатовано, що хорова культурна дипломатія є найбільш ефективним способом популяризації української культури в світі. Приклад творчої діяльності хору "Achoriny" засвідчує, що українська хорова спадщина, привертаючи увагу людей різних середовищ і національностей, здатна мотивувати їх до активної та доволі трудомісткої музично-виконавської творчості, а відтак – до глибшого пізнання української мови, історії та культури. Все це сприяє активізації міжособистісних і міжнаціональних відносин, результативному впливу малих, однак активних соціальних груп на суспільну думку та політичні рішення. Важливо, щоб таких груп було якомога більше, а їхня діяльність була тривалою і системною. У цьому контексті внесок хору

“Achoriny” та його керівника В. Бориса у справу української культурної дипломатії є вагомим, сталим і тривалим.

*Ключові слова:* українська хорова музика в світі, диригент Василь Борис, аматорське хорове мистецтво, хоровий репертуар, методика роботи з хором.

**Постановка проблеми.** В багатьох країнах світу є хори, основну частину репертуару яких становить українська хорова музика. Численні хорові колективи української діаспори, в яких переважна більшість співаків має українське походження, не є рідкістю, адже хоровий спів віддавна є потужною об’єднавчою силою, частиною національної та культурної ідентичності українців як на батьківщині, так і за її межами. Найпотужнішою маніфестацією українського хорового мистецтва як чинника культурної дипломатії стало тріумфальне турне Української республіканської капели під орудою Олександра Кошиця у країнах Західної Європи, Північної та Південної Америки у 1919–1924 рр. [10]. Творча діяльність О. Кошиця та його хору значно вплинула на подальший розвиток хорового мистецтва української діаспори. Великого резонансу на території Другої Речі Посполитої у 1921–1939 рр. набула концертна діяльність хорів Дмитра Котка, які в різний час називалися “Український наддніпрянський хор”, “Український хор Дмитра Котка”, “Гуцульський хор” і які несли ідею української культурної та національної самобутності [3]. Однак і хор О. Кошиця, і хори Д. Котка склалися з українців, для яких українська музика, як і мова, були рідними. Значно рідше бувають хори, репертуар яких базується на творах української музики, а серед співаків – лише декілька українців або немає жодного. Найвідомішим прикладом такого феномена є Візантійський хор, заснований відомим українським музикознавцем, співаком і диригентом Мирославом Антоновичем в Утрехті 1951 р. Цей чоловічий хор, у складі якого були лише голландці, з великим успіхом виконував українські релігійні твори та народні пісні мовою оригіналу, популяризуючи українське хорове мистецтво в країнах Заходу [8]. Подібним співочим колективом є хор “Achoriny” (“Акоріні”) з агломерації Сен-Кантен-ан-Івлін (Saint-Quentin-en-Yvelines), що поблизу Парижа. Особливість цього хору полягає в тому, що він складається переважно з французьких співаків, які виконують твори української музики мовою оригіналу.

**Мета статті** – аналіз творчої діяльності хору “Achoriny” в контексті української культурної дипломатії. Досягнення цієї мети передбачає виконання низки завдань, а саме короткий огляд історії становлення цього хорового колективу, аналіз його репертуару та концертної діяльності; ознайомлення зі специфікою методики хорової роботи диригента хору; визначення мотиваційних чинників, які спонукають іноземців до виконання української хорової музики та до глибшого знайомства з українською культурою; оцінка внеску хору “Achoriny” та його керівника Василя Бориса у справу української культурної дипломатії. Методологія дослідження передбачає поєднання музикознавчого, історичного, компаративного, емпіричного, системно-аналітичного, культурологічного підходів.

**Аналіз попередніх досліджень.** Основоположником української культурної дипломатії цілком заслужено вважають Українську республіканську капелу під керівництвом О. Кошиця. Адже безпосередньою місією цього творчого колективу було привернути увагу до України та провести агітацію за утворення незалежної української держави, продемонструвавши багатство її музично-пісенної творчості в країнах Європи, особливо в Парижі, де від січня 1919 р. відбувалася Паризька мирна конференція, під час якої лідери світових держав вирішували долю народів Європи після Першої світової війни [10, с. 8, 9]. Унікальні свідчення про Українську республіканську капелу та непрості перипетії її мистецької місії містяться в мемуарах О. Кошиця [6; 7], діяльність капели та її керівника ґрунтовно висвітлено у працях Михайла Головащенко [1] та Тіни Пересунько [10]. Музичній культурі української діаспори присвячено надзвичайно об'ємну монографію Ганни Карась [4]. Діяльність відомого диригента Д. Котка та його численних хорів усебічно висвітлено у працях Степана Стельмашука [3], Тараса Кметюка [5], а характер творчих контактів Д. Котка з польськими музикантами досліджено у статті автора цієї розвідки [12]. Вагомий доробок М. Антоновича та керованого ним Візантійського хору досліджено в працях Уляни Граб [2] та Євгенії Лазаревич [9]. Зміст і характер творчої діяльності французького хору “Achoriny” під керівництвом диригента В. Бориса, на нашу думку, заслуговує глибокої поваги та потребує наукового аналізу. Першим кроком у цьому напрямі стала доповідь “Український репертуар французького хору «Achoriny»”, виголошена автором цієї розвідки на міжнародній науковій конференції у Харкові [13]. Стаття покликана розкрити мистецькі грані цього хорового колективу в дещо ширшому соціокультурному контексті, що й визначає наукову новизну цієї розвідки.

**Виклад основного матеріалу.** Назва хору “Achoriny” (“Акоріні”) є аббревіатурою назви громадської організації “Atelier choral de Saint-Quentin-en-Yvelines” (“Хорова майстерня Сен-Кантен-ан-Івлін”), заснованої 1997 р. Ініціатором створення хорового колективу в статусі громадської організації був великий ентузіаст хорового співу Рене Тронш (René Tronche), який упродовж багатьох років був головою організації та президентом хору і співає в ньому дотепер. Хор “Achoriny” об'єднав різних за віком і професією співаків-аматорів, які розпочали свій спільний мистецький пошук, запрошуючи до співпраці диригентів, експериментуючи з репертуаром – від західноєвропейської музики різних епох, стилів і жанрів до пісенного фольклору народів Східної Європи. Зокрема, у 1998 р. хор “Achoriny” виконував кантату “Карміна Бурана” Карла Орфа, а 2003 р. брав участь у постановці оперети “Сон літньої ночі” Жака Оффенбаха [14].

У 2006 р. керувати хором “Achoriny” запрошено Василя Бориса – уродженця м. Долини, що на Прикарпатті, випускника Рівненського інституту культури, який у той час вже переїхав на постійне місце проживання до Франції. Саме В. Борис відкрив своїм французьким хористам неповторну красу української пісні. Варто зазначити, що до приходу В. Бориса хором “Achoriny” керувала хормейстерка російського походження, яка встигла ознайомити хор з чималою кількістю популярного російського репертуару. Однак з приходом

В. Бориса репертуарні пріоритети змінилися, замість російської “Калинка-малинка” в хорі зазвучала українська “А калина – не верба”. Хористи почали дедалі дужче цікавитися Україною, її історією та культурою, в багатьох з’явилося бажання відвідати цю співочу країну.

Перший візит хору “Achoriny” в Україну відбувся в травні 2010 р. Французький хор виступив у Львівському будинку органної та камерної музики спільно зі Заслуженою хоровою капелою України “Боян” імені Євгена Вахняка під керівництвом Василя Чучмана. Творчий контакт між цими двома хорами був започаткований завдяки викладачці факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка Оксані Мельничук, яка свого часу познайомила двох керівників хорів і стала ведучою їхнього першого спільного концерту. У виконанні французьких хористів, одягнених у стилізовані костюми епохи Ренесансу, прозвучали твори європейських композиторів тієї доби. У другій частині концерту французи виконали без помітного акценту у вимові низку українських народних пісень: “А калина – не верба”, “Добрий вечір, сусідонько”, “Їхав козак з України”, “Ой, розвивайся та, сухий дубе”. Про їхній виступ львівська преса захоплено писала: “Французький хор «Achoriny» співає українською, хоча донедавна не знав де ж Україна [...]. Дехто з учасників хору придбав собі вишиванки” [11]. Творча співпраця французького та українського хорів тривала плідно й надалі. Вже у березні 2011 р. “Боян” і “Achoriny” спільно концертували у Франції. Спілкування хористів-аматорів під час репетицій, екскурсій, а також у домашній атмосфері (під час гастролей українські хористи проживали в сім’ях своїх французьких колег) переросло в міцну дружбу. Так у процесі творчого спілкування відбувалося взаємне пізнання мови, культури, побуту і традицій, як кажуть, “з перших рук”.

Варто зазначити, що творчі контакти хору “Achoriny” з українським співочим середовищем не обмежуються лише співпрацею з капелою “Боян”. У 2012 р. “Achoriny” концертував у Франції та Нідерландах спільно з Голландським хором імені Миколи Лисенка (наступником Візантійського хору М. Антоновича), а 2014 р. французькі хористи приймали в себе хор “Квінта” з Одеси. Також “Achoriny” періодично виступає з концертами в Українському катедральному соборі святого Володимира Великого в Парижі [14].

У грудні 2017 р. хор “Achoriny” відзначив 20-ліття своєї творчої діяльності серією концертів у передмістях Парижа спільно з капелою “Боян” та народним інструментальним ансамблем “Долинські музики”. У травні–червні 2019 р. французький хор удруге відвідав Україну. Під час цієї подорожі, 31 травня хор “Achoriny” виступив у Львівському національному університеті імені Івана Франка із концертною програмою “Пісенний діалог” разом із Заслуженою хоровою капелою України “Боян” імені Євгена Вахняка та за участю оркестру народного ансамблю пісні і танцю “Черемош” [15]. За кілька днів цю програму було повторено в Центрі культури і мистецтв м. Долини (в рідному місті В. Бориса).

Методи роботи з хором В. Бориса заслуговують окремої уваги, вони скеровані головно на досягнення темброво-динамічної вокальної манери, притаманної українській співочій традиції, а також на засвоєння фонетичних та

орфоепічних особливостей української вимови. Хор “Achoriny” функціонує у двох виконавських складах – у мішаному і чоловічому. Кожен склад хору має свій репертуар, відповідно, робота з чоловічими і жіночими голосами відбувається у формі групових і зведених репетицій, а подекуди й індивідуально. В роботі над вокалом найбільш дієвим є метод власного показу. Для інтонаційної підтримки хористів-аматорів під час репетицій, а також для виконання партії акомпанементу під час концертів диригент застосовує акордеон, яким володіє віртуозно. Для ефективнішої роботи над українською вимовою диригент транслітерує всі українські тексти французьким письмом. Цілком зрозуміло, що через значні фонетичні розбіжності в українській та французькій мовах така транслітерація є дуже приблизною. Тому над дикцією доводиться й під час репетицій багато працювати: пояснювати, демонструвати та вправляти, поступово виробляти мовленнєві навички; перекладати та розтлумачувати зміст виконуваних творів, зважаючи на мовленнєві, культурні та ментальні особливості.

Варто також відмітити, що місцезоташування хору “Achoriny” в одному із передмість Парижа – міста, яке є однією з найбільших культурних столиць Європи. А завдяки мультинаціональному складу колективу українським хоровим мистецтвом як частиною європейської культури зацікавлюється чимало іноземців із найбільш віддалених країн світу. Наприклад, під час уже згаданого концерту у Львівському університеті 2019 р. пісню Наталки з опери Миколи Лисенка “Наталка Полтавка” виконувала Патриція Крехель (французька польського походження), а соло у творі Анатолія Кос-Анатольського “Чотири воли пасу я” – Наомі Бекерт (французька японського походження). Надзвичайно проникливо у виконанні французьких хористів прозвучала пісня “Взяв би я бандуру”. Після того концерту хтось із глядачів сказав: “Щоб навчитися по-справжньому любити і цінувати свою культуру, багатьом українцям потрібно побачити як цінують і люблять її оці іноземці”. Варто зазначити, що така неординарна подія, як концерт французького хору, що співає українською мовою, набула резонансу, в залі були присутні члени ректорату Університету, представники департаментів культури міської та обласної державних адміністрацій, а також громадських організацій, які висловили своє глибоке шанування і вдячність французьким хористам зі їхню мистецьку працю та популяризацію української культури у Франції [15].

Упродовж майже двадцяти років український репертуар хору “Achoriny” значно еволюціонував у жанрово-стилевому плані. Якщо спершу він виконував здебільшого легкі для сприйняття обробки жартівливих народних пісень у супроводі акордеона, то пізніше, в міру глибшого пізнання французькими хористами української історії та культури, до репертуару ввійшли твори на вірші Тараса Шевченка “Заповіт”, “Реве та стогне Дніпр широкий”, “Думи мої”, а також “Молитва за Україну” тощо. Нині хор “Achoriny” виконує багато творів Миколи Лисенка, Миколи Леонтовича, Кирила Стеценка, Євгена Козака, Анатолія Кос-Анатольського, Олександра Білаша, Федора Васечка та ін.

Цікаво, що духовна (релігійна) українська музика в репертуарі хору “Achoriny” посідає помітно менше місце, ніж обробки народних пісень. Це пов'язано з особливостями укладу дуже толерантного, проте секулярного

французького суспільства, в якому релігійне життя є особистою справою кожної людини. Серед хористів є атеїсти, християни та представники інших, не християнських релігій. Хор не бере участі у богослужіннях, однак іноді виконує твори духовної музики як артефакти історичного та культурного надбання людства (наприклад, “Різдвяні ірмоси” Артемія Веделя, “Благослови, душе моя, Господа” Кирила Стеценка). Водночас програми різдвяних концертів хору складаються переважно з українських колядок і щедрівок, які всі хористи співають із величезним задоволенням.

Після повномасштабного вторгнення військ агресора в Україну в 2022 р. хор “Achoriny” з перших днів активно долучився до зустрічі біженців, збору коштів і гуманітарної допомоги для України. Французькі хористи прихистили у своїх домівках багато жінок і дітей з України. Деякі з них поповнили склад хору і тепер беруть активну участь у його творчому житті, концертах та благодійних акціях для допомоги Україні. Чимало українок, які співають у хорі, є професійними музикантками. Вони збагатили звукову палітру колективу своїми вокальними барвами та інструментальними тембрами (завдяки трьом скрипкам, бандурі, гітарі та фортепіано), що дає можливість значно урізноманітнити концертний репертуар.

Наприклад, у програмі концерту, який відбувся 24 листопада 2024 р., зазначено вісімнадцять хорових і три інструментальних номери. Серед інших у цьому концерті прозвучали хорові твори “Ой у лузі червона калина” (солісти: Зоряна Володимир і Патриція Крехель); “Ой гиля-гиля, гусоньки на став”, “Гей видно село”, “Стоїть гора високая”, “Спи, Тарасе”, “Верховино, світку ти наш”. Сольну партію в останньому творі виконував талановитий баритон Томуки Сугайя – студент з Японії. Розпочинав концерту програму “Запорізький марш” Євгена Адамцевича, в ролі інструментальної інтермедії прозвучала “Елегія” Мирослава Скорика, а завершився виступ всесвітньовідомим “Щедриком” Миколи Леонтовича та українським славнем [16]. Кошти, зібрані під час концертів, хористи скеровують на допомогу Україні.

**Висновки та перспективи подальших розвідок.** Хорова культурна дипломатія, започаткована Олександром Кошицем, підхоплена Дмитром Котком, Мирославом Антоновичем, Василем Борисом і багатьма іншими українськими диригентами, є найбільш ефективним способом популяризації української культури та національної ідеї в цивілізованому світі. Огляд творчої діяльності хору “Achoriny”, аналіз його репертуару, методики хорової роботи та концертної діяльності яскраво засвідчує той факт, що українська хорова спадщина сприяє пробудженню емоційного піднесення і зацікавленню нею представниками різних культур і національностей. Крім того, вона здатна мотивувати не лише до пасивного слухання-споглядання, а й до активної та доволі кропіткої музично-виконавської творчості, а відтак до глибшого пізнання української культури та історії, що сприяє активізації міжособистісних і міжнаціональних взаємостосунків, заснованих на емпатії, співучасті, солідарності. Іноземці, знайомі з Україною завдяки її хоровій культурі, та з людьми, що її плекають, є непохитно стійкими до ворожой пропаганди навіть у найбільш вишуканих її формах. Для них доля України і українців не може бути байдужою. В демократичних країнах малі, проте

активні соціальні групи здатні впливати на суспільну думку й спонукати політиків до прийняття важливих і відповідальних рішень. Важливо, щоб таких активних соціальних груп було якомога більше, а їхня діяльність була тривалою і системною. У цьому контексті внесок хору “Achoriny” та його керівника В. Бориса у справу української культурної дипломатії є вагомим, сталим і тривалим. Перспективним напрямом подальших досліджень за цією тематикою вбачаємо вивчення диригентсько-виконавського досвіду В. Бориса, зокрема його методики укладання концертних програм із творів української хорової музики, адресованих різним категоріям французької слухацької аудиторії.

### Список використаної літератури та джерел

1. Головащенко М. Феномен Олександра Кошиця. Київ : Музична Україна, 2007. 588 с.
2. Граб У. Мирослав Антонович: інтелектуальна біографія. Еміграційне музикознавство в українському культуротворенні повоєнних десятиліть = Myroslaw Antonowycz: intellectual biography. Emigrational musicology in the Ukrainian culture formation of the post-war decades : монографія. Львів : Вид-во Укр. катол. ун-ту, 2019. Вип. 27. 456 с.
3. Дмитро Котко та його хори: статті, рецензії, спогади, документи / ред.-упоряд. С. Стельмашук. Дрогобич : Відродження, 2010. 336 с.
4. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі XX століття : монографія. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.
5. Кметюк Т. Дмитро Котко: феномен диригента : монографія. Івано-Франківськ : Фоліант, 2015. 204 с.
6. Кошиць О. З піснею через світ / передм., упоряд., літ. обр., заг. ред. М. І. Головащенко. Київ : Рада, 1998. 326 с.
7. Кошиць О. Спогади / упоряд. і передмова М. І. Головащенко; післямова М. Ф. Слабошпицький. Київ : Рада, 1995. 387 с.
8. Лазаревич Є. Візантійський хор з Утрехту: до історії створення. *Українська музика*. Львів, 2017. Ч. 2 (24). С. 15–21.
9. Лазаревич Є. Ю. Візантійський хор М. Антоновича в контексті європейського хорового виконавства другої половини XX ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Лазаревич Євгенія Юріївна ; Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. Львів, 2018. 18 с.
10. Пересунько Т. Культурна дипломатія Симона Петлюри: «Щедрик» проти «руського мира». Місія Капели Олександра Кошиця (1919–1924). Київ : Вид. дім «АртЕк», 2019. 312 с.
11. Тунік-Чорна Ю. Від “Калинки-малинки” до “А калина – не верба”. *Високий замок*. 2010. 16 червня.
12. Чучман В. Творчі контакти Дмитра Котка з польськими музикантами. *Українська музика*. Львів, 2023. Ч. 3–4 (46–47). С. 89–99.
13. Чучман В. Український репертуар французького хору “Achoriny”. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку* :

матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 95-річчю ХДАК (21–22 листопада 2024 р.). У 2 ч. Ч. 2 / Харків. держ. акад. культури; [за ред. доц. Н. Рябухи та ін.]. Харків : ХДАК, 2024. С. 217–219.

14.Achoriny [Офіційна інтернет-сторінка]. URL: <http://www.achoriny.com/> (дата звернення: 28.02.2025).

15.Dialogue chantant – Пісенний діалог. Концерт хору “Achoriny” та заслуженої хорової капели України “Боян” ім. Є. Вахняка за участю оркестру народного ансамблю пісні і танцю “Черемош”. Актова зала ЛНУ ім. Івана Франка. 31.05.2019 р. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-DcWzABqtZ0&t=5s> (дата звернення: 28.02.2025).

16.Programme de concert ACHORINY. Dimanche, 24 novembre 2024.

### References

1. Holovashchenko, M. (2007). Fenomen Oleksandra Koshytsia. [The phenomenon of Oleksandr Koshyts]. Kyiv : Muzychna Ukraina, 588. [in Ukrainian].

2. Hrab, U. (2019). Myroslav Antonovych: intelektualna biografia. Emihratsiine muzykoznavstvo v ukrainskomu kulturotvorenni povoiennykh desiatytil. [Myroslav Antonowycz: intellectual biography. Emigrational musicology in the Ukrainian culture formation of the post-war decades]. Lviv : Vydavnytstvo Ukrainskoho Katolytskoho Universytetu. Seriiia “Istoriia ukrainskoi muzyky: doslidzhennia” – Published by the Ukrainian Catholic University. Series “History of Ukrainian Music: Research”, 27 [in Ukrainian].

3. Dmytro Kotko ta yoho khory: statii, retsenzii, spohady, dokumenty [Dmytro Kotko and his choirs: articles, reviews, memories, documents]. (2010) / editor-in-chief Stelmashchuk, S. Drohobych: Vidrozhennia [in Ukrainian].

4. Karas, H. (2012). Muzychna kultura ukrainskoi diaspyry u svitovomu chasoprostori XX stolittia [The musical culture of the Ukrainian diaspora in the world time span of the 20th century]. Ivano-Frankivsk : Tipovit [in Ukrainian].

5. Kmetyuk, T. (2015). Dmytro Kotko: fenomen dyryhenta [Dmytro Kotko: the phenomenon of the conductor]. Ivano-Frankivsk: Foliant [in Ukrainian].

6. Koshyts, O. (1998). Z pisneiu cherez svit [With a song across the world] / editor-in-chief Holovashchenko M. Kyiv : Rada [in Ukrainian].

7. Koshyts, O. (1995). Spohady [Memories] / editor-in-chief Holovashchenko M. Kyiv : Rada [in Ukrainian].

8. Lazarevych, Ye. (2017). Vizantiiskyi khor z Utrekhtu: do istorii stvorennia [The Byzantine Choir of Utrecht: to a history of its creation]. *Ukrainska Muzyka*, 2 (24). 15–21 [in Ukrainian].

9. Lazarevych, Ye. (2018). Vizantiiskyi khor M. Antonovycha v konteksti yevropeiskoho khorovoho vykonavstva druhoi polovyny XX st. [M. Antonovych's Byzantine choir in the context of European choral performance of the second half of the 20th century] : Abstract of the thesis of the candidate of art studies. Lviv, 18 [in Ukrainian].

10.Peresunko, T. (2019). Kulturna dyplomatiia Symona Petliury: “Shchedryk” proty “ruskoho myra”. Misiia Kapely Oleksandra Koshytsia (1919–1924) [Symon Petliura's cultural diplomacy: “Shchedryk” against the “Russian world”. The mission of the chapel of Oleksandr Koshyts (1919–1924)]. Kyiv: Artek [in Ukrainian].

11. Tunik-Chorna, Yu. (2010). Vid “Kalynky-malynky” do “A kalyna – ne verba” [From “Kalinka-malinka” to “A viburnum is not a willow”]. *Vysokyi zamok*. June, 16 [in Ukrainian].

12. Chuchman, V. (2023). Tvorchy kontakty Dmytra Kotka z polskymy muzykantamy [Artistic contacts of Dmytro Kotko with Polish musicians]. *Ukrainska Muzyka*, 3–4 (46–47), 89–99 [in Ukrainian].

13. Chuchman, V. (2024). Ukrainskyi repertuar frantsuzkoho khoru “Achoriny” [Ukrainian repertoire of the French choir “Achoriny”]. *Cultural studies and social communications: innovative development strategies: proceedings of the international scientific conference dedicated to the 95th anniversary of the KhDAC* (21–22 November). In 2 parts. P. 2. Kharkiv: KhDAK, 217–219 [in Ukrainian].

14. Achoriny. <http://www.achoriny.com/> 28.02.2025 [in French].

15. Dialogue chantant – Pisennyi dialoh [The song dialogue]. Kontsert khoru “Achoriny” ta zasluzhanoi khorovoi kapely Ukrainy “Boyan” im. Ye. Vakhniaka za uchastiu orkestru narodnoho ansamblu pisni i tantsiu “Cheremosh”. Aktova zala LNU im. Ivana Franka. 31.05.2019 [Concert of the “Achoriny” choir and the honoured choir of Ukraine “Boyan” named after Yevhen Vakhniak with the participation of the “Cheremosh” folk song and dance ensemble. The assembly hall of Ivan Franko National University of Lviv. 31.05.2019.]. <https://www.youtube.com/watch?v=-DcWzABqtZ0&t=5s> 28.02.2025 [in Ukrainian].

16. Programme de concert ACHORINY. Dimanche, 24 novembre 2024 [in French].

## THE CREATIVE ACTIVITIES OF THE FRENCH CHOIR “ACHORINY” IN THE CONTEXT OF UKRAINIAN CULTURAL DIPLOMACY

Vasyl CHUCHMAN

*Ivan Franko National University of Lviv,  
Department of Musicology and Choir Art,  
Valova Str., 18, Lviv, Ukraine, 79008  
e-mail: vasyi.chuchman@lnu.edu.ua*

The purpose of this article is to analyze the creative activities of the French choir “Achoriny”, directed by conductor Vasyl Borys, within the context of Ukrainian cultural diplomacy. What makes this choir unique is that it consists mainly of French performers who sing Ukrainian choral music in its original language.

The research methodology involves a combination of musicological, historical, comparative, empirical, system-analytical, and cultural studies methods. We provide a brief overview of the choir’s formation and analyze its repertoire and concert activities. Notably, we highlight the long-standing creative collaboration between “Achoriny” and Ukrainian choirs, which has facilitated cultural exchange. This interaction serves as a significant motivational factor for foreigners, fostering a deeper interest in Ukrainian culture.

The analysis of conductor V. Borys’s choral methodology reveals a focus on achieving the timbral and dynamic vocal style characteristic of the Ukrainian singing

tradition, as well as a practical understanding of the phonetic nuances of the Ukrainian language.

Our review of the “Achoriny” choir’s concert repertoire illustrates a clear evolution in genre and style, transitioning from accessible arrangements of folk songs to more complex academic choral compositions. We identify and justify the presence of a relatively small segment of religious works, while also emphasizing the important role of Ukrainian carols and New Year songs (shchedrivka) in the choir's repertoire.

Furthermore, we note that the location of “Achoriny” and the national diversity of its members have sparked interest in Ukrainian choral art as part of European culture, attracting a wide audience from around the world. We outline the nature of the choir’s activities and discuss the reasons and implications of changes in its performer composition after February 24, 2022.

In conclusion, we assert that choral cultural diplomacy is the most effective way to promote Ukrainian culture globally. The choir “Achoriny” exemplifies how Ukrainian choral heritage captivates individuals from various cultures and nationalities, inspiring them to participate in dynamic and challenging musical performances. This engagement not only deepens their understanding of the Ukrainian language, culture, and history but also fosters interpersonal and international relations. Such small yet active social groups can significantly influence public opinion and political decisions. Therefore, it is essential to have as many of these groups as possible, and for their activities to be sustainable and systematic. In this regard, the contribution of the choir “Achoriny” and its conductor, Vasyl Borys, is notable for its significance, sustainability, and lasting impact on Ukrainian cultural diplomacy.

*Keywords:* Ukrainian choral music in the world, conductor Vasyl Borys, amateur choral art, choral repertoire, methods of working with the choir.

Стаття надійшла до редколегії 16.03.2025

Прийнята до друку 28.05.2025